

Pekka Ervastian II esitelmä
kesäkursseilla Jyväskylässä vuonna 1929

JEESUS JA KRISTUS

Suurenmoinen näköala avautui minulle totuudenetsijänä silloin, kun edes jonkun verran ymmärsin kosmillisen Kristuksen, Jumalan pojan salaisuuden, kun ymmärsin, että kosmillinen Kristus oli sellainen yhteistajunta, eli henkenä kaiken inhimillisen henkisen elämän takana, kun ymmärsin, että kosmillinen Kristus oli kaikkien ihmiskunnan suurten, henkisten liittojen, uskontojen ja maailmankatsomusten takana, kun ymmärsin, että ihmiskunta itse asiassa ei ollut orpo, yksin hyljätty erämaata vaeltamaan henkisessä merkityksessä, vaan että sillä oli ihmeellinen auttaja takanaan, auttaja, joka asui sen omassa tajunnassa, ainakin sen oman inhimillisen tajunnan syvimmissä ja korkeimmassa taivaassa. Kun tämä näköala minulle avautui, silloin olin samalla ymmärtävinäni mitä uskonnot, monetkin uskonnot olivat tavoitelleet puhuessaan Jumalasta, puhuessaan useinkin persoonallisesta Jumalasta. Silloin kun kysyin itseltäni oliko tämä kosmillinen Kristus, tämä meidän ihmiskuntamme takana oleva suuri, yhteinen minätajunta, oliko se persoonallinen Jumala, niin vastaus kuului: Ei, ei se ollut persoonallinen Jumala, ei myöskään persoonallinen Jumala missään vanhassa, tavallisessa merkityksessä, ei mikään Luoja, joka olisi maailmaa katsonut jostain ylhäältä, ei mikään hallitsija, joka olisi oman mielensä mukaan hallinnut luomiansa olentoja, pitänyt ihmisiä kuin mitäkin nappuloita elämän suuressa kosmillisessa pelissä, ei mikään semmoinen pilvissä istuva Isä, joka olisi huolehtinut luomistaan ihmisistä maallisen isän tavalla, ei mikään

semmoinen persoonallinen Jumala, vaan semmoinen kaikkea käsittävä, kaikkialle tunkeutuva järki ja rakkaus, joka elähyttää koko tätä maailmaa. Minunkaan ajatustani ei tämä loukannut ollenkaan, niin kuin ne käsitykset persoonallisesta Herrasta, hieman oikukkaasta Jumalasta, vaan minun ajatustani ja järkeäni tyydytti tämä käsitys suuresta, äärettömästä rakkaudesta ja järjestä, joka täyttää koko tämän maailmankaikkeuden ja jota minä olin aivan liian pieni ihmisenä määrittelemään, josta minun oli mahdotonta sanoa oliko tuo ihmeellinen rakkaus persoonallista vai persoonatonta. Tiesin, tunsin ja ymmärsin vain, että ei se ole persoonallinen missään tuollaisessa vanhassa tavallisessa merkityksessä. Mutta mitenkä sitten?

Oli ymmärrettävää, että tässä suuri, kaikkiallinen rakkaus ja viisaus saattoi ihmiskuntaa auttaa. Olihan olemassa tässä maailmankaikkeudessa ääretön joukko aurinkokunta, niissä tietysti kaikissa myöskin kiertotähtiä, joissa oli eläviä olentoja, jotka elävät olennot tarvitsivat apua henkisesti elämän kamppailussa ja taistelussa. Kuinka oli käsitettävissä, että tämä suuri rakkaus, jos se oli aivan kuin persoonaton elämän voima, että se kuitenkin saattoi auttaa näitä kaikkia eläviä olentoja, joita siellä täällä oli äärettömissä avaruuksissa?

Silloin minulle tuli niin elävänä ja tajuttavana eteen tuo Madame Blavatskyn teroittama teosofinen oppi persoonallisista auttajista, joita oli kaikkialla, ja joidenkin ensimmäistä alkuperää meidän ei tarvinnutkaan ratkaista, olivatko he kehityksen kautta syntyneitä vai miten. Mutta kun hän aivan elävästi ja yksinkertaisesti kuvasi millä tavalla meidän maapalloomme ihmiskuntaa oli autettu tämän jumalallisen elämän nimessä, sen puolesta, sen taholta, niin minusta oli kysymys ratkaistu niin pitkälle kuin sitä tarvitsi ratkaista.

Meidän maapalloomme oli sillä tavalla autettu, että jostain toisesta kiertotähdestä tässä meidän aurinkokunnassamme oli tullut tänne, syntynyt tänne, viisaita olentoja, ihmisiä semmoisia, jotka jo olivat saavuttaneet täydellisyyden,

tuon ihanteen, josta eilen puhuttiin, jotka jo olivat viisauden voittaneet itselleen. He tulivat tänne pienenä joukkona auttamaan tätä ihmiskuntaa. He antoivat tälle ihmiskunnalle ensimmäisen viisaususkonnon. He perustivat tälle kierto-tähdelle koulun, joka sen perästä on valvonut ihmiskunnan henkistä kehitystä. Tämän koulun aloitteesta olivat kaikki meidän planeettamme uskonnot perustettu, Ne oli perustettu sillä tavalla, että tuosta ensimmäisestä viisaitten tietäjien joukosta oli tullut aina ulos maailmaan toinen viisas toisensa perästä. Tämän koulun avulla olivat myöskin monet, ainakin jotkut ihmiset, kehittyneet pitkälle henkisesti ja itse saavuttaneet Kristuksen mitan. Näitä olentoja nimitettiin teosofisessa sanomassa Mestareiksi, vanhemmiksi veljiksi, adepteiksi, vihityiksi. Ne muodostivat, sekä ne, jotka olivat ihmiskunnasta tulleet Mestareiksi, että ne, jotka olivat alkuaan tulleet tänne toisesta tähdestä meitä auttamaan, ne muodostivat yhdessä salaisen veljeskunnan, semmoisen tietäjien ja viisaitten pyhän yhteiskunnan, joka seiso i sinä meidän ihmiskuntamme keskellä, aivan kuin sen pyhimpänä temppelinä, vartiojoukkona valvoen meidän ihmiskuntamme kehitystä.

Tähän pyhään veljeskuntaan kuuluivat kaikki ne suuret ihmiset, jotka olivat esiintyneet maan päällä uskontojen perustajina. Siihen kuului Buddha, Sarathustra, Mooses, Laotse, Konfutse, Krisna, Orfeus, Väinämöinen ja monet muut, joiden nimiä en edes kaikkia muista. He kaikki kuuluivat tähän salaiseen pyhien veljeskuntaan ja he valvoivat meidän ihmiskuntamme askeleita. Tämä tuntui minusta niin luonnolliselta ja minä ymmärsin, että siihen veljeskuntaan taas kuului myöskin meidän oma Jeesuksemme. Kaikki he kuuluivat tuohon kuolemattomien olentojen veljeskuntaan, sillä se, että he olivat viisaita ja tietäjiä, se merkitsi myöskin käytännössä, että he olivat kuolemattomia olentoja, jotka olivat elämän ja kuoleman herroja, jotka eivät enää ollenkaan poistuneet minkäänlaiseen kuoleman takaiseen elämään syntyäkseen uudestaan uusina persoonallisuuksina, vaan jotka säilyttivät oman itsensä, oman korkean puhdistetun yksilönsä ja

persoonallisuutensa ja elivät tämän ihmiskunnan yhteydessä täällä maan päällä, tämän maan näkymättömässä piirissä tai osaksi myöskin tämän maapallon fyysillisellä maankamaralla. He olivat meidän takanamme. He olivat kuin meidän enkeleitämme, kuin meidän jumaliamme, meidän vanhempia veljiämme ja auttajiamme, jotka ojensivat meille kätensä ja vain odottivat, että me liittyisimme heidän joukkoonsa

Minä myöskin ymmärsin ja näin niin selvästi, että elämän tarkoitus, jota olin nuoruuteni koko innolla etsinyt, että elämän tarkoitus oli siinä, että me kulkisimme sitä tietä, joka vie tuon salaisen veljeskunnan luo, että me ihmiset astuisimme askel askeleelta sitä polkua pitkin, jota nuo suuret ihmiset ennen meitä olivat kulkeneet ja saavuttaisimme sen saman totuuden tiedon ja sen saman rakkauden elämän, jossa hekin elivät. Tämä tuli minulle selviöksi. Se tuli niin luonnolliseksi ja järkeväksi elämänyymmärrykseksi, että en osannut muuta kuin kysyä, niinkuin eilen ja jo sanoin kysyneeni: Millä tavalla minäkin siis voisın kulkea heidän luokseen? Millä tavalla ihminen voi astua sille salaiselle polulle tai kaidalle tielle, josta kaikissa uskonnoissa puhuttiin? Oliko minun itse päätettävä mitenkä minun oli meneteltävä, tuliko minun itse keksiä miten oli astuttava tuolle kaidalla tielle, oliko minun turvauduttava vain omaan sisäiseen inspiratsioniini, vai oliko jotain apua ja neuvoja tarjolla?

Silloin Madame Blavatsky teosofisen sanomansa kautta vastasi tähän kysymykseen: Siinähan juuri on apu, jonka nämä vanhemmat veljet meille tarjoavat, että he ovat kuin kartoittaneet tuon tuntemattoman maan, jonka läpi meidän tulee kulkea. He ovat kuin piirtäneet tien meidän eteemme ja sanoneet meille. Me olemme tien kulkeneet. Me osaamme teille neuvoa kuinka teidänkin on kulkeminen. Seuratkaa meitä. – Kysymys ei ole siitä, ettei olisi neuvoja annettu. Kysymys ei ole siitä, ettei tuota tietä olisi kuljettu. Kysymys on siitä kenenkä neuvoja sinä nyt lähdet seuraamaan. Sinun tulee itsesi valita kenenkä jäljissä sinä tahdot kulkea, tahdotko kulkea Buddhan, tahdotko kulkea Sarathustran, tahdotko kulkea

Muhammedin, tahdotko kulkea Laotsen vai kenenkä jäljissä sinä tahdot kulkea? Siinähan on kysymys sinulle ja myöskin kuului aivan kuin ääni, joka sanoi: Voihan ihminen myöskin seurata vain omatuntonsa ääntä, mutta herkistäköön silloin korviaan, niin että korvat kuulevat mitä hänen omatuntonsa todella kuiskaa. Se tie, että hän kulkisi ainoastaan oman omatuntonsa turvissa se on kuitenkin vaivalloinen ja vaikea, se on yksinäinen. Siihenkin voi astua. Mutta jos ihminen totuudenetsijänä tahtoo apua, silloin hän kysyköön neuvoa joltakin suurelta, joka on tien kulkenut ennen häntä.

Ja minä ajattelin: Ehkä, ehkä kulkisin Buddhan jäljissä. Olin tutkinut Buddhan oppia, olin lukenut paljon Buddhan uskosta ja buddhalaisista ja minua äärettömästi miellytti heidän lempeä, nöyrä ja viisas uskontonsa ja heidän yksinkertainen vaatimaton elämänsä. Olin lukenut, että kun he tunsivat kuoleman lähestyvän he mieluummin vetäytyivät pois yksinäisyyteen, etteivät he kuolemallaan ketään häiritsisi ja minusta tuntui, että buddhalaisissa oli jotain viehättävää, samoin kuin heidän uskonnessaankin. Olihan Buddha selvästi teroittanut mitenkä oli kuljettava hänen jäljissään. Toiselta puolen taas järkeni sanoi minulle, että jos kerran Jeesus, jos Jeesus Natsarealainen, josta kaikki kristityt puhuivat ja joka on kristikunnan Mestari, jos hän myös on kulkenut tämän tien ja jos hänkin on tuossa pyhässä, salaisessa veljeskunnassa yhtenä veljenä, silloinhan hänkin epäilemättä on antanut määrättyjä neuvoja. Mutta minä en tuntenut hänen neuvojaan. Minä korkeintaan tiesin, että kaikki kristityt ja kaikki kirkot hyväksyivät Jeesuksen sanan, että ihmisen tulee rakastaa Jumalaan ylinnä kaikkea ja lähimmäistään niinkuin itseään ja minusta siis tuntui selvältä, että Jeesus Kristus oli opettanut meille rakkautta, oli teroittanut meille ihmisille, että jos tahtoo häntä seurata, niin tulee rakastaa. Mutta mielestäni sitä samaa muutkin olivat teroittaneet. Buddhakin oli puhunut suuresta säälistä ja veljeydestä, jota ihmisen tuli tuntea ei ainoastaan ihmisiä kohtaan, vaan kaikkia eläviä kohtaan. Missä sivistyksessä on eläimistä niin paljon huolta pidetty kuin

buddhalaisessa maailmassa? Siellä on sairaaloita eläimiä varten ja siellä kunnioitetaan kaikkia eläimiä ja kukaan ei tahdo elävää olentoa tappaa, ei syödäkseen, ei hävittääkseen, ei mistään syystä. Minusta tuntui, että Buddha myös opetti sitä samaa suurta rakkautta, jota kristillisessä kirkossamme teroitettiin.

Kun katselin ympärilleni kristikunnassa ja kun ajattelin kristittyjen elämää ja meidän kaikkien elämää näissä kristillisissä yhteiskunnissa, joissa me yhtämittaa kävimme sotaa ja teimme paljon syntiä, niin minä ajattelin itseseni: Mitenkä siis ovat Jeesuksen neuvot? Eikö hän ole antanut mitään yksityisiä ja yksityiskohtaisia neuvoja, onko hän ainoastaan sanonut noin yleensä, että rakastakaa, ja jättänyt maailman sekä jokaisen ihmisen itsensä päätettäväksi, millä tavalla on rakastettava? Silloin siitä todella seuraa tämä sekasorto ja kaos, joka on ympärillämme. Minä näin kuinka köyhät saattoivat kärsiä suuria tuskia ja minä näin kuinka rikkaat saattoivat iloita maailman hekumassa ja minä ihmettelin, että nämä kaikki nimittivät itseään kristityiksi ja samalla myönsivät, että rakkaus oli kristinuskon sisältö. Ja minä ajattelin: Oliko siis Jeesus hyvinkin epäkäytännöllinen? Oliko hän aivan puutteellinen ja vaillinainen opetuksissaan, koska hän ei tarkemmin selittänyt ja teroittanut ihmisille, että heidän piti rakastaa ja millä tavalla heidän piti rakastaa? Lopuksi minusta kuitenkin tuntui niin luonnolliselta, että täällä kristikunnassa, itseänikin kristityksi nimittäen, valitsisin Jeesuksen oppaakseni ja opettajakseni, mutta minä elin kovasti kahden vaiheilla ja aivan kuin odottavalla kannalla.

Ensimmäinen, niin sanoakseni käytännöllinen ratkaisu tässä epäröimisessä, odotuksessa, tuli minulle kerran kun avasin Uuden Testamentin aivan noin valikoimatta mitään. Oli nimittäin niin, että niinkuin kaikilta nuorilta, niin minultakin kysyttiin: Mitä sinä nyt aijot elämässä tehdä, miksikä aijot tulla ja millä tavalla aijot tulla toimeen maailmassa? Tämä kysymys, vaikka minä nuorempana olin ajatellut paljonkin mitä elämässä tekisin, tämä kysymys loukkasi minua sisimmässäni, sillä minä

ajattelin näin: En suinkaan minä ihmisenä ole olemassa sitä varten, että olisin olemassa, että tulisin toimeen tässä maailmassa. En suinkaan minä ihmisenä ole olemassa sitä varten, että tekisin työtä ja söisin ja joisin ja nukkuisin ja taas nousisin työtä tekemään, jotta voisin syödä, juoda ja taas nukkua ja sitten myöhemmin naida ja lisätä sukua ja tehdä kaikkea kaikessa sokeudessa tietämättä ollenkaan mitä tämä kaikki oli. En minä ihmisenä sillä tavalla voi elää. Silloinhan oli luonnollisempi, että minä heti kuolin pois tästä maailmasta, jollei täällä ollut mitään tekemistä. Minua ei ollenkaan viehättänyt se ajatus, että söisin, nukkuisin ja naisin. Minua se ei viehättänyt ja vaikka olisi ollut monenlaisia töitä, taiteellisiakin toimia, jotka minua paljonkin viehättivät, niin minun täytyi ajatella: Nekin ovat kaikki tarkoituksettomia, sisällyksettömiä, jollei niillä ole sen enempää merkitystä. Jos taiteenkin tehtävä on ainoastaan huvittaa ihmisiä, saattaa heitä unohtamaan, että he ovat olemassa ja että he ovat ihmisiä, jos semmoinen on taiteen tarkoitus, niin turhahan taidekin on. Turhaa on kaikki. Minä en voinut ajatella omaa toimeentuloani, minä en ollenkaan harrastanut sitä ajatusta, mitä minä söisin ja joisin, kuinka minä pukeutuisin ja kuinka minä asuisin. Te voitte ymmärtää omasta kokemuksestanne, että tällaiset tunnelmat ovat nuorella ijällä erittäin vakavia, ne ovat niin vakavia, että hän todella voittaa itsensä monta kertaa viikossa, ehkä monta kertaa päivässä, kun hän vielä pysyy olemassa eikä riistä itseltään henkeä. Minä pysyin olemassa enkä tapanut itseäni vain sentähden, että minulla oli salainen toivo ja usko, että sittenkin täytyy olla tarkoitus olemassa ja siitä tarkoituksesta minun pitää päästä joskus varmasti selville

Kun nyt olin tässä tunnelmassa, tässä hyvin vaikeassa tunnelmassa kerran, niin avasin Uuden Testamentin noin sattuman varaan ja katsahdin siihen sekä luin. Katso, minä luin semmoista, jota en ollut ennen lukenut tai jos joskus olin ennen lukenut, jos vaikkapa koulussa olisi se näytetty minulle, niin en olisi siihen kiinnittänyt mitään huomiota. Nyt minä luin nuo sanat: Älkää olko huolissanne siitä, mitä te söisitte ja mitä te

joisitte ja millä te itseänne vaatettaisitte, vaan ajatelkaa ja etsikää ensin Jumalan valtakuntaa, niin kaikki muu teille annetaan. — Minä en voinut muuta lukea ja minun ei tarvinnut muuta lukea. Jotkut lähteet menivät silmissäni auki, silmäni kyyneltyivät ja minä aloin itkeä: Tuossahan puhuu ihminen, joka juuri ymmärsi elämää ja joka tiesi, mitä minä ajattelin, kuinka minä ihmisenä ajattelin ja joka tiesi, että näinhän on ihmisen pakko ajatella. Muutahan ihminen ei voi ajatella. Siis Jeesus Kristus oli ihminen, joka nyt ymmärsi minuakin. Hän oli ystävä. Hän oli veli. Varmasti hän ymmärsi enemmänkin. Varmasti hän tiesi paljon enemmänkin. Varmasti hän osaa myöskin neuvoa millä tavalla tuo Jumalan valtakunta, joka siis on totuuden tieto, todellinen elämä, iankaikkinen elämä, millä tavalla se on löydettävissä. Varmasti hän senkin tietää. Ei hän olisi sanonut noin lohduttavia sanoja minulle, ellei hän enemmän tietäisi. Muutenhan hänkin olisi tappanut itsensä, jos hän olisi huomannut, että tuolla tavalla on turha ajatella. Nyt hän ei tappanut itseään. Hän eli. Hän kolmen vuoden aikana opetti kansaa. Hän kulki ympäri ja sai ihmisiä seuraamaan itseään ja hän sai opetuslapsia. Tietysti hän tiesi jotakin. Tietysti hän heitä opetti ja neuvoi. Tietysti hän saattoi viedä heidät juuri siihen totuuden tiedon valtakuntaan, josta hän puhui.

Minä tunsin nyt sisässäni: Teosofia, joka oli paljastanut minulle kosmillisen Kristuksen, teosofia vie minut myös Jeesuksen luo. Ei suinkaan minkään semmoisen kirkollisen Jeesuksen luo, ei minkään lunastajan, vapahtajan, yliluonnollisen olennon luo, joka olisi vain näytelmää näytellyt täällä maan päällä, joka olisi kuollut jossain suuressa näytelmässä ja joka jollain käsittämättömällä tavalla olisi tehnyt hyvää ihmiskunnalle, ei minkään semmoisen Jeesuksen luo, vaan elävän ihmisen luo joka tiesi enemmän kuin mitä minä tiesin, joka tiesi mitä elämä oli ja joka osasi neuvoa minulle mitä elämä oli. Sen Jeesuksen luo oli teosofia minut vienyt.

Näin aivan tunsin ja ajattelin ja niin minä rupesin tarkasti tutkimaan, niin paljon kuin oli mahdollista. Jeesus Kristusta ja hänen elämäänsä ja hänen sanojansa ja hänen oppejansa. En välittänyt ollenkaan siitä, mitä kirkko oli selittänyt, mitä lahkot olivat selittäneet ja opettaneet. En välittänyt mitään minkäänlaisista dogmeista. Minä tahdoin nähdä ainoastaan sen ihmisen, joka astui esiin evankeliumista, joka astui elävänä esiin, ihmisenä ja osasi toista ihmistä auttaa.

Kun tutkin näitä asioita sain paljon apua venäläiseltä suurelta profeetalta, Leo Tolstoilta. Minulle paljastui se merkillinen tosiseikka, että kristikunta ei tietänyt mitään Jeesus Kristuksesta. He olivat laittaneet itselleen jonkunlaisen kuva-Kristuksen, he olivat luoneet itsellensä käsityksen Kristuksesta, jota ei ollut olemassa. Ne palvoivat omia fantasiojansa Kristuksesta. Ne eivät ollenkaan tunteneet sitä ihmistä, josta evankeliumit puhuivat ja joka oli ääretön ihmisten auttaja, äärettömän viisas, todella jumalallisesti viisas olento, joka osasi toisia neuvoa miten heidän oli elettävä. Tästä olennota ei kristikunta tietänyt mitään, taikka jos se on liian jyrkästi sanottu, niin ainakaan kristikunta ei häntä yleensä ja kokonaan tuntenut. Tietysti minä ymmärsin, että siellä täällä nyt ja kaikkina aikoina oli ollut ja oli kristityistä, jotka tunsivat Jeesuksen ja jotka tiesivät, kuka hän oli ihmisenä ja auttajana, kuka hän oli jumalallisena opettajana ja tietäjänä, kuka hän oli pelastajana ja vapahtajana. Tietysti niitä ihmisiä oli, mutta he pysyivät piilossa. Meidän kristillinen kirkkomme, katolinen kirkko yhtä hyvin kuin protestanttinen kirkko, oli aina historian kuluessa vainonnut niitä ihmisiä, jotka olivat enemmän tienneet, niitä, jotka olivat Jeesus Kristusta tunteneet ja kulkeneet Jeesus Kristuksen jäljissä. Niitähän kirkot olivat aina polttaneet ja hirttäneet ja lyöneet kuoliaaksi, ajaneet pois kirkon helmasta, vainonneet, sortaneet.

Mitä minä nyt siis opin Jeesuksesta? Mitä minä sain nähdä ja ymmärtää, että hän oli opettanut? Hän oli opettanut, että minä olin ihminen ja että me kaikki olimme ihmisiä, emmekä mitään muuta kuin ihmisiä ja että meidän piti kaikkien

muistaa joka päivä, että me olimme ihmisiä, maaemon lapsia ruumiimme puolesta, jotka tarvitsimme ruokaa, vaatteita, elatusta aina joka päivä, mutta ainoastaan sitä varten, että me osaisimme elää henkistä elämää. Eivät nuo vaatteet, eivät nuo ruoat ja juomat olleet olemassa itseään varten, ei niistä ihminen voi tehdä itselleen mitään tarkoitusta, ne olivat ainoastaan välikappaleita, niinkuin hänen ruumiinsakin oli vain välikappale sitä varten, että hän osaisi elää henkistä elämää. Mikä tuo henkinen elämä oli? Se oli elämää rakkaudessa, aivan niinkuin aina oli sanottu. Se oli elämää siinä rakkaudessa, jolla Jeesus oli opetuslapsiaan rakastanut. — ”Sen uuden käskyn minä annan teille, että rakastatte toisianne sillä rakkaudella, jolla minä olen teitä rakastanut.” —

Kun minä sitten kysyin mitä siihen rakkauteen kuului — minähän olin itse pieni ja tietämätön — niin Jeesus Kristus vastasi evankeliumista: Siinä tulee sinun rakkautesi ilmi ja siinä tulee ilmi sinun halusi seurata minua, että sinä täytät minun käskyni. — Mitkä ovat Jeesuksen käskyt? Ne myöskin tulivat selvästi ilmi evankeliumista. Ne olivat siroiteltuina evankeliumissa sinne tänne, mutta Matteuksen evankeliumissa ne olivat Vuorisaarnassa kaikki koottuna yhteen ja niitä käskyjä oli luvultaan viisi.

Ensimmäinen Jeesuksen käsky oli: Älä koskaan vihastu. Älä vihastu ei tässä ulkonaisessa elämässä eikä sydämässäsi. Älä koskaan vihastu. Minä tunsin kuinka koko olemukseni riemuitsi, kuinka minä olin äärettömästi onnellinen siitä, että tuo ihmeellinen ihminen, Jeesus Kristus, oli aivan kuin laskenut siunaavan kätensä minun päälleni. Olin nimittäin pienenä lapsena, 14 vuotiaana, tehnyt semmoisen päätöksen, etten koskaan suuttuisi, sillä minä olin ollut lapsena sangen hermostunut, niinkuin sanotaan, sangen ilkeä ja sangen suuttuvainen sekä kiivas. Minä en sietänyt mitään vääryyttä. Jos minä näin pienintäkään vääryyttä tapahtuvan, niin minä julmistuin, niin etten tiennyt mitä minä olisin tehnyt. Minä rupesin vapisemaan ja minä huusin ja minä manasin, toruin ja nuhtelin. 14 vuotiaana, erään semmoisen kohtauksen perästä,

sanoi minulle sisäinen ääni: Mutta mitä varten sinä suutut? Ei sinun tarvitse muuttua. Ja minä tunsin, niinkuin jotakin olisi pudonnut pois minun sisästäni, niinkuin olisin heltynyt ja sydämeni olisi lämmennyt ja minä ajattelin: Oi, enkö minä tarvitsekaan suuttua? Sehän on ääretön vapautus. Nyt päätän, etten koskaan enää suutu. — Ja mehän tiedämme, että jos lapsi tekee jonkun päätöksen, niin on se pyhä. Hän ei petä päätöstään. Niin oli minunkin laitani. Siitä minuutista lähtien, jolloin olin itselleni sanonut ja luvannut, etten koskaan suuttuisi enää, en suuttunutkaan sydämessäni. Tunsin vain merkkillistä sääliä. En suuttunut myöskään sanoissani. Olin aina rauhallinen ja hyvällä mielellä. Kun nyt Jeesuksen ensimmäinen käsky oli — älä koskaan vihastu, älä mistään syystä — niin minä tulin niin onnelliseksi ja niin iloiseksi, etten osaa sitä sanoin kuvata.

Jeesuksen toinen käsky kuului: Älä koskaan ole epäpuhdas, älä ajatuksissakaan. — Nyt tietysti se kuului ensin sanallisesti — älä tee aviorikosta — mutta sittenhän siihen lisättiin, että älä katso naiseen häntä himoitaksesi, sillä silloin olet jo tehnyt kuin aviorikoksen sydämessäsi — ja sitä käskyä minä kuka ties en olisi ymmärtänyt. Nuori ihminen ei tietysti semmoista käskyä sinään oikeastaan ymmärrä, sillä nuori ihminen ei ole vielä tehnyt mitään syntiä siinä suhteessa. Kaikista vähimmin hän on voinut tehdä aviorikosta, koska hän ei ole edes avioliitossa. Hän ei myöskään voi ymmärtää tuota lausetta, että jos olet katsonut naista himoitaksesi, niin olet jo tehnyt aviorikoksen hänen kanssaan sydämessäsi. Ei semmoista ymmärrä nuori ihminen. Mutta minulle tuli suureksi avuksi tässä suhteessa Leo Tolstoin selitykset, sillä hän johti tästä käskystä semmoisen selvän ja ehdottoman puhtauden käskyn, samalla tavalla niin kuin tiedämme, että omassa maassamme Arvid Järnefelt teki, semmoisen puhtauden käskyn, joka ei suinkaan ollut epäkäytännöllinen, mutta joka oli erinomaisen selvä ja käytännöllinen nuorelle ihmiselle. Nuori ihminen saattaa juuri innostua tuommoisesta käskystä, että älä koskaan ole epäpuhdas. Hän sen ymmärsi. Semmoisen

käskyn nuori ihminen ymmärtää. Hän voi asettaa ihanteekseen, jota hän aina tahtoo seurata, ehdottoman puhtauden, sillä hän ei tiedä mitään epäpuhtaudesta. Jos hän sitten myöhemmin elämässään ymmärtäisi, mikä epäpuhtaus on ja mikä yleensä kaikki syntisyys sukupuolisessa merkityksessä on, niin hän ymmärtää samalla sen, mitä Jeesuskin sanoo: Kaikille ihmisille ei suinkaan ole määrätty, että heidän pitää elää, niin kuin sanotaan, aviottomina, että heidän pitää elää yksinäisinä, että heidän pitää elää ainoastaan kokonaan tuolle puhtauden ihanteelle, vaan useimmille ihmisille on määrätty, on ikäänkuin kohtalo määrännyt, että heidän pitää mennä naimisiin ja siis toisella tavalla ratkaista tuo sukupuolikysymys. Tämä ihmiskuntahan häviäisi, ellei se jatkaisi sukuaan. Siis suvun jatkaminen on aivan yhtä pyhää kuin aviottomana ollen puhtauden ihanteen täydellinen seuraaminen. Avioliitto on yhtä pyhä, mutta sen tulee silloin todella olla avioliitto. Avioliitto on sitä, että ihminen rakastaa toista ihmistä uskollisesti, että kaksi ihmistä yhdessä rakastavat toisiaan enemmän kuin muita ihmisiä ja että heidän rakkautensa pantiksi tulee uusia ihmisiä maailmaan. Tämä on suurenmoinen järjestys luonnon taloudessa. Se on ihmeellinen järjestys myös henkisesti katsoen, sillä kuinka ihmiset oppisivat rakastamaan, elleivät he kävisi rakkauden koulua, elleivät he täällä maan päällä oppisi rakkautta, elleivät he oppisi ensin rakastamaan yhtä toista ihmistä, sitten omia lapsiaan ja vanhempiaan, ellemme me ihmiset oppisi sillä tavalla ensin rakastamaan muutamia, niin kuinka me oppisimme rakkauden korkeinta läksyä, sitä rakkautta, jota Jeesus opetti ja jota kaikki viisaat ovat opettaneet, sitä rakkautta, joka syleilee kaikkia eläviä olentoja. Kuinka me sitä voisimme oppia, ellemme ensin kävisi rakkauden koulua. Mutta se rakkauden koulu, se on oleva pyhä. Siinäkin on aina oleva silmien edessä puhtauden ihanne ja tuo puhtauden ihanne ymmärtää, että joka toista ihmistä rakastaa, hänen on oltava myös tuolle toiselle uskollinen. — Minusta tämä kaikki oli niin selvästi ja yksinkertaisesti järjestetty. Jeesuksen toinen käsky oli niin mahdottoman viisas, aivan

niinkuin ensimmäinen. Tämä toinenkin käsky tuli keskelle jokapäiväistä elämää. Se tuli opettamaan ja opastamaan ja näyttämään meille missä suhteessa me voimme erehtyä ja missä suhteessa ja mihinpäin meidän on kuljettava, jotta me kulkisimme oikeata tietä.

Jeesuksen kolmas käsky oli, ettei meidän koskaan pidä vannoa, ei koskaan pyhästi vannoa mitään, vaan että meidän puheemme aina pysyisi totuudessa ja aina olisi yksinkertainen, niin että se tulevaisuuden suhteen olisi yhtä rehellinen kuin nykyhetken ja menneen ajan suhteen. Jos tahdomme olla rehellisiä ihmisiä, niin me emme valehtele mitään menneisyydestä emmekä myöskään valehtele mitään nykyisyydestä. Se on luonnollista. Kuinka me tahtoisimme olla jonkun viisaan seuraajia, kuinka me tahtoisimme kulkea Jeesuksen tai jonkun muun jäljissä, jollemme olisi rehellisiä, jollemme olisi totuudenmukaisia ja pysyisi totuudessa. Nyt Jeesus sanoo meille: Aivan yhtä selvästi ja luonnollisesti kuin puhutte totuudesta ja aivan yhtä selvästi kuin te myöskin ymmärrätte pysyä totuudessa kun te puhutte nykyisyydessä ja ymmärrätte, että teidän pitää olla toisillenne rehellisiä, aivan yhtä tärkeitä on, että te myöskin olette täysin rehellisiä tulevaisuuden suhteen, ettette vannoa mitään, ettette pyhästi lupaa mitään semmoista, josta te ette voi tietää. Tolstoi selitti mielestäni näitä asioita niin erinomaisen hyvin kun hän antoi tällöisen esimerkin: Tuossa on sotamies, joka vannoo, että hän on uskollinen keisarille ja tottelee kaikkia keisarin käskyjä. Hän vannoo tottelevansa päällikkönsä käskyjä. Mutta nyt tämä ihminen tietää kristinuskosta, hän tietää, ettei hänen pidä tappaman. Vaikka hän ei tietäisi niin paljon Kristuksesta, niin hän kuitenkin tietää, mitä Mooses on sanonut tappamisesta. Mutta koska tämä sotilas on kerran vannonut uskollisuuden valan, niin hän ei enää voi peräytyä. Kun sotaherra huutaa, että nyt sinun on juostava vihollista vastaan ja tapettava se, niin hänen on mentävä, koska hän on kerran vannonut. Hänen täytyy totella, koska hän on vannonut. Kuinka ihminen voi näin tehdä? Kuinka ihminen voi antaa vapaan tahtonsa jonkun

toisen ihmisen käsiin, niin että toinen ihminen voi käskää häntä tekemään jotain semmoista, joka on aivan väärin? — Te huomaatte, että tämä on yhä vielä meille yhteiskunnallinen kysymys. Me emme ole tätä vielä ratkaisseet. Me teemme yhä vielä valoja, joidenka nojalla meitä voidaan pakoittaa tekemään pahaa. Tolstoi näyttää tämän n hyvin selvästi ja Jeesuksen sanat ovat myöskin aivan selvät. Kysymys on vain siitä tahdommeko seurata Kristusta vai ei. Minä silloin nuorena ymmärsin mielestäni tämän niin selvästi, niin selvästi. Niinhän se on. Täytyy olla kaikessa puheessaan varovainen. Täytyy puhua ainoastaan sitä mikä on totta. Ei umpimähkään mitään luvata, eikä koskaan mitään vanna. Ihmisen täytyy olla varovainen kielensä suhteen, sillä Jeesus sanoo myöskin toisessa paikassa: Jokaisesta turhasta sanasta täytyy sinun joskus tehdä tili. Mehän olemme saaneet puhelahjan ainoastaan sitä varten, että me totuutta puhuisimme, että me sillä ylistäisimme totuutta, että me ylistäisimme Jumalan kunniaa ja jumalallista totuutta ja itse elämää. Me olemme saaneet puhelahjan juuri taiteellista tarkoitusta, juuri tieteellistä tarkoitusta, auttavaa tarkoitusta varten. Me voimme lohduttaa toisia ihmisiä, me voimme heitä valaista ja opettaa. Kuinka ihmeellinen onkaan meidän kieleemme ja se puhekyky, joka meillä ihmisillä on. Kuinka paljon me käytämme sitä väärin. Siis tämä kolmas käsky tuntee ihan keskelle jokapäiväistä elämää, aivan keskelle meidän jokapäiväisiä rientojamme, keskelle kahvipöytä, keskelle juhliä, joissa me puhekykyä niin usein käytämme väärin.

Jeesuksen neljäs käsky kuuluu: Älä vastusta pahaa. Älä vastusta sitä, joka on paha, joka siis käyttää väkivaltaa. Älä sitä vastusta, vaan jos joku lyö sinua oikealle poskelle, niin käännä hänelle vasen, jos joku pyytää sinua kulkemaan hänen kanssaan peninkulman, niin kulje kaksi, jos joku pyytää sinulta paitaa, niin anna hänelle useampia. Tällä tavalla Jeesus itse selittää tuota neljättä käskyä. Tämä neljäs käsky on todella hyvin salaperäinen. Se oli hyvin ihmeellinen minun mielestäni ja minä tunsin jo nuorena, että tämä on todella jotain aivan uutta, tähän jotakin perustuu, tämä on jotain semmoista, jota ei

missään vielä voi huomata. Älä vastusta pahaa. Koko meidän yhteiskuntamme on rakennettu pahan vastustamiselle. Me otamme kiinni niitä ihmisiä, jotka tekevät pahaa, me panemme heidät vankeuteen ja suojelemme itseämme yhteiskunnassa. Onko mahdollista, ettei meidän pitäisi vastustaa pahaa? Silloin selvisi minulle tämä asia ja hiljainen ääni sanoi minun sisässäni: Paha ei lopu maailmasta muuten kuin siten, että sinä ja jokainen ihminen lakkaa tekemästä pahaa. Emme saa pahaa pois maailmasta sillä tavalla, että me kostamme ja teemme pahaa vuorostamme. Ainoastaan sillä tavalla paha voitetaan — ja minä muistin, että Buddha oli sanonut samaa — paha voitetaan ainoastaan hyvällä, rakkaudella, ainoastaan sillä tavalla, että me annamme toisten tehdä pahaa ja kannamme heidän puolestaan ristiä, ainoastaan sillä tavalla, että me itse lakkaamme tekemästä pahaa. Ainoastaan sillä tavalla paha häviää maailmasta. Minä muistin samalla tuon Victor Hugon ihmeellisen kertomuksen Jean Waljean´ista, kaleeriorjasta, joka vielä vankeudesta päästyään tuli kiusaukseen ja piispan luona varasti hopeiset kynttiläjalat. Piispa oli Kristuksen seuraaja ja kun Jean Waljean oli otettu kiinni ja poliisit toivat hänet piispan luo, niin piispa sanoi vastauksena poliisien syytökseen: Kuinka, ei hän ole varastanut kynttiläjalkoja, minähän annoin ne hänelle lahjaksi. Silloin Jean Waljeanissa tapahtui herämys. Hän astui tielle ja hänestä tuli, niinkuin tuo suuri, ranskalainen kirjailija kuvasi. Kristuksen tapainen olento. Näin piispa ihmeellisellä rakkaudellaan ja viisaudellaan pelasti yhden ihmissielun. Siis pahan vastustamattomuus sisältää aivan tutkimattomia salaisuuksia. Me emme voi vielä sitä ymmärtää. Me emme vielä tiedä minkälaiseksi elämä voisi muodostua, jos lakkaisimme itse pahaa tekemästä ja lakkaisimme pahaa vastustamista. Älkäämme pienessä viisaudessamme sanoko: Kristus oli epäkäytännöllinen, Kristus ei ymmärrä ihmisiä, Kristus ei tietänyt kuinka asiat ovat. Hänhän oli tullut Jumalana taivaista, ei hän tiennyt millä tavalla me elämme täällä maan päällä. Älkäämme sanoko niin. Hänhän oli päinvastoin juuri ihminen. Hän oli ihminen ihanuudessaan ja kauneudessaan,

täydellinen ihminen, joka tiesi mikä on elämä ja joka tiesi elämän lain ja tiesi kuinka ihmisten tulee elää.

Sentähden Jeesus sanoo viidennessä käskyssään: Rakastakaa kaikkia, älkää nimittäkö vieraita kansoja vihollisiksenne. Rakastakaa heitä. Antaahan Isä aurinkonsa nousta niin hyvälle kuin pahoillekin. Minkätähden te ihmisinä teette eroa ihmisten välillä? Teidän täytyy oppia rakastamaan. Jospa meidänkin päivinämme täällä Euroopassa alettaisiin ymmärtää ja huomata tämän hirmuisen maailmansodan jälkeen, että sotiminen on jotakin hirveätä. Kuinka nämä pienet kristityt kansat täällä Euroopassa voivat sotia keskenään? Heidänhän pitäisi tehdä liitto keskenään, heidän pitäisi todella muodostaa Euroopan Yhdysvallat. Heidän pitäisi liittyä Euroopan Yhdysvalloiksi, jotta sitten voisivat vahvoina tehdä liiton toisten suurvaltojen kanssa. Veljiksi kaikkien täytyy tulla. Kansat Euroopassa alkavatkin nyt vähitellen huomata, että ei ole mitään muuta ratkaisua kuin rakkaus ja luottanut. Ei ole muuta ratkaisua kuin Kristuksen oppi. Mutta Kristus puhuu ennen kaikkea yksilöille. Minä nuoruudessani ymmärsin, että nämä olivat ne käskyt, joita minun tuli jokapäiväisessä elämässäni noudattaa ja minä tunsin suurta riemua, suurta vapautusta, suurta autuutta ja onnea. Nyt siis tiedän kuinka minun tulee menetellä ja kuinka elää.

Tuossa edessäni oli suuri lupaus: Kun minä näitä käskyjä noudatan, niin minä tulen osalliseksi taivasten valtakunnasta ja saan tietää elämän totuuden. Lähdin siis kulkemaan Jeesus Kristuksen jäljissä seuraten hänen käskyjään. Teosofia oli vienyt minut ensin kosmillisen Kristuksen luo, sitten kosmillinen Kristus teosofian kautta vei minut Jeesuksen luo. Minä otin Jeesuksen oppaakseni, opettajakseni ja yritin seurata hänen jälkiään. Mihinkä sitten tulin? Tulinko taivasten valtakuntaan? Saavutinko jotakin? Sainko jotakin tietää? Siitä tahdon vähäisen kertoa huomenna.